

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis Thursday, January 26, 1984

Nr. 16

ANDROPOV TARSIS PRAKTISKAIS REIKALAIS

KUBA PLANUOJA ATSAUKTI KARO JĖGAS IŠ ETIOPIJOS

VIENTAI ETIOPIJOJ LAIKOMI KARIAI KUBAI KASMET KAINUOJA ŠEŠIS MILIJONUS DOLERIŲ

ADDIS ABABA, Etiopija. — Užeisio diplomatai patyrė, jog Kubos vyriausybė susitarusi su Etiopijos valdžia, rengiasi atšaukti savo ginkluotą pajėgą iš Etiopijos.

Kuba pasiuntė savo karių iš Angolos į Etiopiją ir padėjo dabartinę vyriausybę sustiprinti savo pozicijas, užimti didelę Somalijos dalį ir užimti Eritreją, kuri siekė nepriklausomybės. Ar Kuba savo karių siųs į Kubą, ar juos vėl grąžins į Angolą, kur jie planavo apsigyventi, kol kas dar nežinoma.

Savo laiku Kuba turėjo Etiopijoje 10,500 karių. Jiems teko vesti kruvinas kovas Eritrejoje, nes buvo sunku įveikti kalnuose gerai įsitapinusių vietos gyventojų. Dabartinis metu Etiopijoje yra apie 3,000 Kubos karių.

Kareivių išlaidos Kubai brangiai kainuoja

Didelė Kubos karių dalis Etiopijoje buvo sužeisti ligoninėse nebūdavo tinkamos priežiūros. Kiti kariai bėgo iš kariuomenės. Dalis perėjo pas Eritrejos gyventojus ir liko Eritrejoje.

Etiopijoje dar yra beveik 3,000 Kubos karių. Dalis jų jau yra suaugę ir kovoms ar sunkiam darbui nebetinga. Jų išlaidos Kubai kainuoja apie šešis milijonus dolerių.

Dabartinis metu Angoloje dar yra 20,000 kubiečių. Vieni jau įsirengę gyventi Angoloje. Jie tvarko savo ūkius ir įeina į Angolos administraciją, bet vietiniai kareivinės.

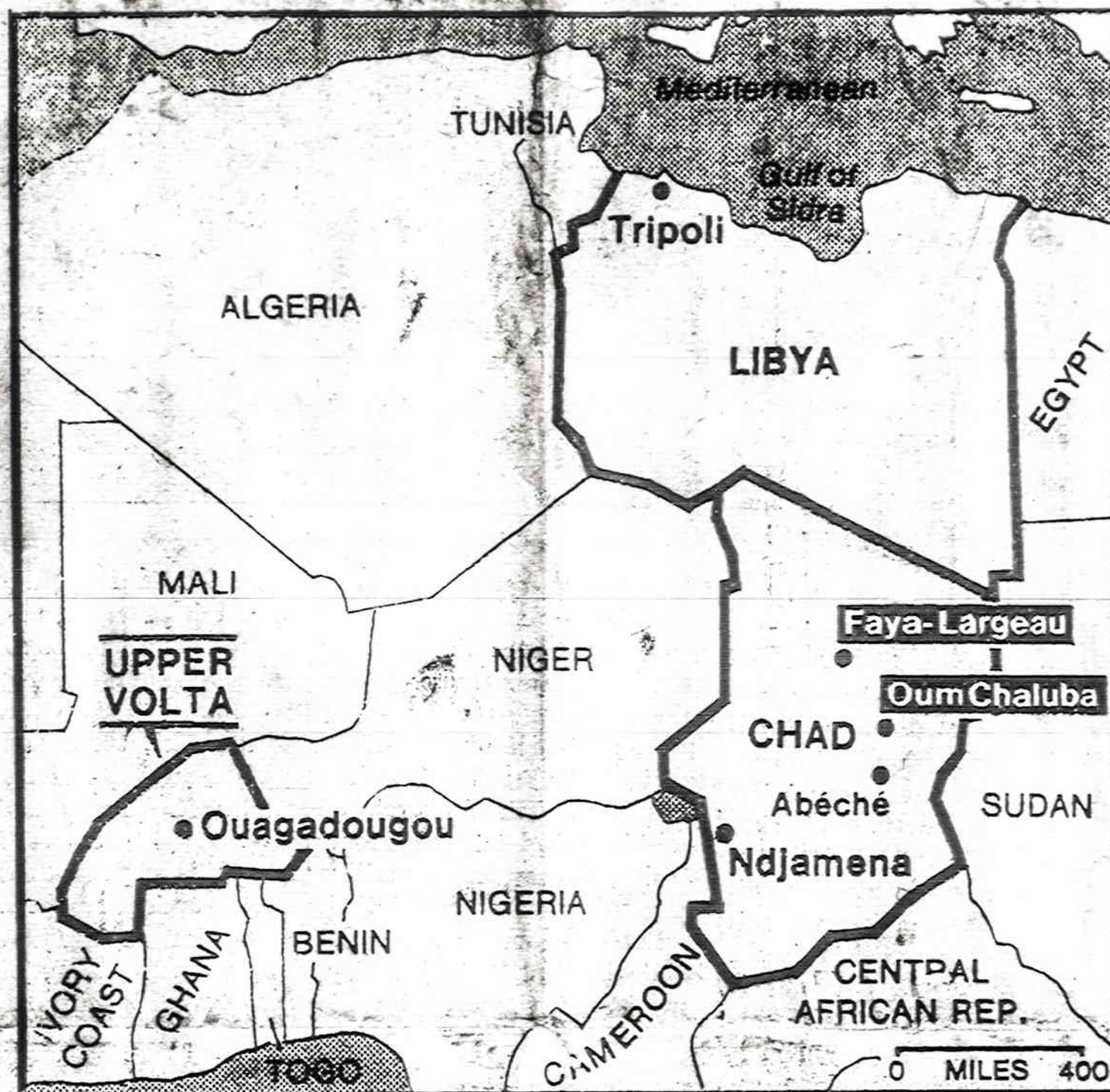
PORTUGALIJA TARIASI SU MOZAMBIKU

LISABONA, Portugalija. Antradienį į Lisaboną atskrido Mozambiko premjeras Samora M. Machel ir pradėjo pasitarimus apie artimesnius santykius su Portugalija.

Klausimas eina ne vien apie Mozambiką, bet ir apie visą Afrikos valstybių, kurios valdomos komunistų ir nepajėgia suvartuoti savo maisto reikalus.

Pats svarbiausias klausimas yra Angola. Dabartinė vyriausybė turi užlaikyti 20,000 Kubos kareivių. Be jų vyriausybė nepajėgė išlaikyti valdžios. Amerika padėtų Angolai susitvarkyti, jei Kubos kariai išvažiuotų namo. Komunistams išvažiuoti vyriausybė rinktų Angolos gyventojus, kurie atstovauja Portugalijai. Premjeras Samora tuo reikalu tariasi su Portugalijos prezidentu Ramalho Eanes ir premjeru Mario Soares.

Maistinėms Angoloje už puola kaimuose gyvenančius kubiečius ir visus išžudo. Kubiečiai su vaikais bėga į Luandą ir į Angolos administraciją, bet vietiniai kareivinės.

Egiptas dar nepriimtas į Arabų Valstybių Sąjungą, bet Rabato susirinkimas palengvino Egipto ekonominę padėtį. Sudanas, Tunisija ir Jordanija užmezgė artimesnius santykius.

KINIJOS PREMJEERAS ŽAO ZIJANG VAKAR GRĮŽO Į PEKINĄ

MAROKO GYVENTOJAI GRIEŽTAI PROTESTAVO PRIES KARALIAUS NUTARIMĄ PAKELTI MAISTO KAINAS

PEKINAS, Kinija. — Kinijos premjeras Žao Zijang vakar grįžo į Pekiną ir tuojau nuėjo į radijo stotį papasakoti apie savo susitikimus su Amerikos gyventojais kiniečiais. Jiems papasakojo, kaip jis kvietė turtingus amerikiečius grįžti į Kiniją ir padėti sumoderninti pramonę ir prekybą. Premjeras pranešė, kad amerikiečiai šio klausimo neatidėlios, bet tuojau imsis darbo. Pirmon eilėn ten bus įtrauktas jaunimas, kuris dabar mokosi Amerikoje.

Lėktuvai veža maistą badaujantiems

RABATAS, Marokas. — Karalius Husejinas II antradienį pasiuntė transporto lėktuvus su maistu į badaujančius, šiaurės Maroko miestus.

Karalius leido krautuvėms pakelti maisto kainas, nes paskutiniu metu viskas brangsta. Karalius nemano, kad kainų pakėlimas sukels riauses. Iš Tunisijos maistas prieš maisto kainų pakėlimą persimetė į Alžiriją, o iš ten pasiekė visą Maroko rytų ir šiaurės pakraštį.

Kal tikrai gyventojai pradėjo maistauti, krautuvės liko visai be maisto. Karalius liepė krautuvėms atsukti maisto kainų pakėlimą ir įsakė išsandarinti lėktuvais išdalinti maistą badaujantiems miestams.

Marokui labai svarbu turėti patenkinamus gyventojus. Jei jie bus nepatenkinti, tai gali paskatinti pas maistininkus, norinčius atimti rytinę Sacharos dalį iš Maroko. Be to, karalius nori,

kad amerikiečiai pasitaisyti didesnius aerodromus, kuriuose dirbs didesnis vietos gyventojų skaičius.

Diktatorius Castro nenori leisti Angolai esantiems kariam grįžti į Kubą. Jis nori, kad kubiečiai pasilikų Angoloje, tačiau Angolos gyventojai neleidžia kubiečiams užimti jokios atsakingos vietos.

Angola įsitikino, kad Pietų Afrika neleis kubiečiams ar rytų vokiečiams užimti Namibijos, todėl ir nutarė išprašyti kubiečius iš Angolos.

Turkų teismas teisė Abu-zer Undur už nušovimą žurnalisto Abdur Ipeki. Jis buvo nušautas Istanbulo gatvėje.

Angolos gyventojai kubiečius skaito pavergėjais, vengia su jais bendrauti.

Sovietų agentai apgaules būdu nupirko elektroninius įrankius ir siuntė į Afriką per Rusiją, bet švedų muitininkai sustabdė siuntimą, o dabar teismas patvirtino sustabdymą.

Švedų teismas įsakė muitinei sustabdyti JAV elektroninius prietaisus į Rusiją.

Turkų valdžia patraukė teisman Mehmet Ali Agca už 1979 metais Turkų žurnalisto nušovimą. Turkai reikalauja atiduoti Agca Turkų teismui.

Mehmet Ali Agca sutiktų važiuoti į Turkiją, kad tik nereikėtų važiuoti į Bulgariją ar Rusiją.

Trečiadienį aukso uncija kainavo \$362.

SOVIETŲ TARYBOS PIRMININKAS ATSAKO JAV PREZIDENTUI

KREMLIUS NORI VESTI RIMTUS PASITARIMUS, BET JŲ ATSTOVAS VIESUOJE NEPASTIRODO

WASHINGTON, D.C.

Jurijus Andropovas antradienį pareiškė, kad jis nori tartis su prezidentu Reaganu praktiškais nuklinkavimo klausimais. Prezidento R. Reagano pareiškimus Andropovas skaito rinkimines kampanijos pareiškimais. Prezidentas svarbiausių dėsnių kreipia į lapkričio mėn. būsimą JAV prezidento rinkimus, o ne į dviejų valstybių susitarimą mažinti atominių raketų skaičių.

Jurijus Andropovas

Stockholmo konferencijoje A. Gromyka labai aštriai puolė JAV prezidentą, kuris, pasiūlydamas atomines raketas į Vakarų Europą, šiuo savo žygiu privertė rusus pasitraukti iš pasitarimų branduolinių ginklų skaičių Europoje sumažinti. Sekretorius Shultz labai atidžiai išlausė Gromykos puolimus, o sekančią dieną Sovietų ambasados Švedijoje rėmėse penkis valandas tarėsi su Gromyka atominių raketų skaičiaus mažinimo klausimu. Pasitarimo metu Gromyka visą laiką labai santūriai kalbėsi. Apie atominius ginklus Gromyka nenorėjo leisti į kalbas, bet jis sutiko tartis su Amerika Karūmenės Europoje mažinimo klausimu kovo 16 dieną.

Trečiadienio Pravda Maskvoje paskelbė ilgą Andropovo pareiškimą apie atominių raketų mažinimo klausimą. Andropovas visai nekreipia dėmesio į Gromykos pareiškimus, bet tvirtina, kad jis sutinka tartis su prezidentu Reaganu. Pati Pravda padarė Andropovo pareiškimo anksčiau vertimą, įteikė Tasui, o Sovietų agentūra išdalinė vertimą didesnių užsienio laikraščių reporterams. Rusai nori, kad Andropovo pareiškimas būtų tiksliai suprantas.

Amerikiečiai nurodė, kad Sovietų valdžia vis dėlto atominių raketų klausimu nerimtai elgiasi. Šiuo reikalu oficialiai ir visai kalba pats Amerikos prezidentas, o Sovietų užsienio reikalų ministras piemeniškai kritikuoja prezidentą, o paskui rei-

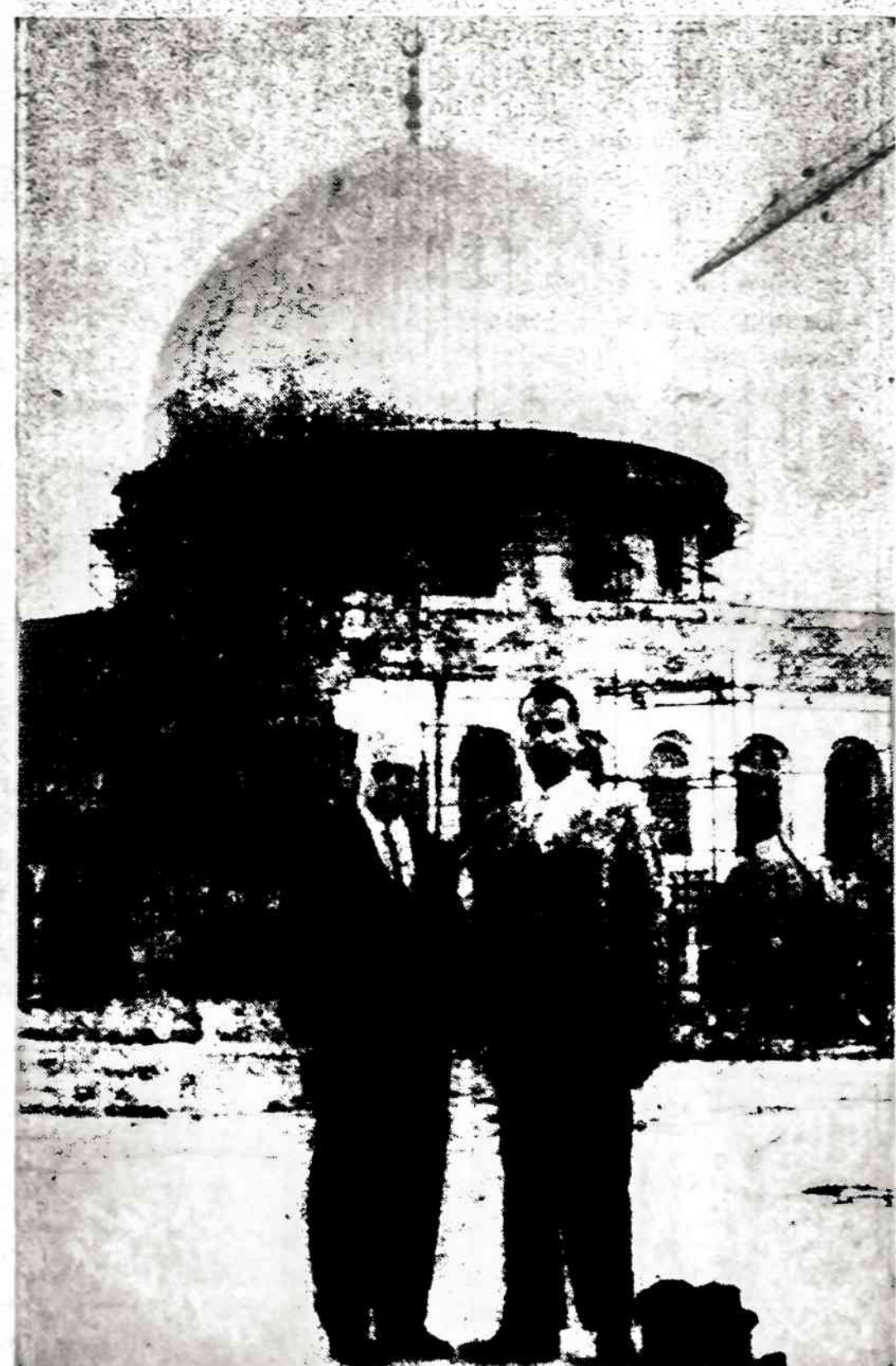
EGIPTAS GERAI SUGYVENA SU SUDANU

KAIRAS. — Egiptas nesitiki, kad Marokas suvažiuosianti musulmonų valstybių atstovai pareikalautų, kad Egiptas atneštų visus David stovyklėje paskelbtus nutarimus. Egiptas laukė, kad bus paskelbtas nutarimas dėl Egiptą į musulmonų valstybių eile. Tokio nutarimo suvažiuosieji nepadarė. Teks ir toliau aiškintis su arabais.

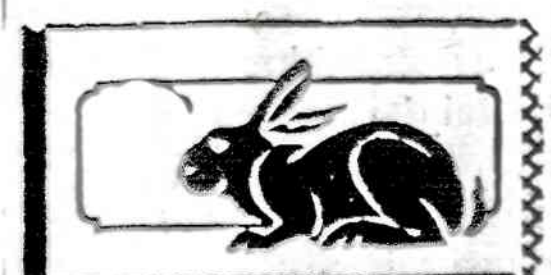
Tuo tarpu Egiptas gražiai sugyvena su Sudano vyriausybe. Savo laiku Sudanui grėis pavojus iš Libijos. Diktatorius buvo pasirodęs vertis į Sudaną ir susisiekti su Jemenu, bet nieko iš to neišėjo. Egiptas įsimašė ir Libijos karių sustabdė. Egiptas yra gerai informuotas apie Rabato nutarimus. Sudano atstovas žino, kad Egiptas jo kraštą apgynė nuo Libijos įsiveržimo, todėl vengė aštriai pasisakyti prieš Egiptą suvažiuosiu musulmonų pasitarime.

A. Gromyka puolė JAV politiką, o J. Andropovas yra pasirodęs tartis su prezidentu Reaganu.

Pati seniausioji mahometonų koplyčia Jeruzalės pakraščiuose, kurią arabai nori atimti iš izraelitų.

KALENDORIS

Sausio 26: Titas ir Timotiejus, Rubuilis, Sarkė, Zadeikis, Elmė.

Saulė teka 7:08, leidžiasi 4:58. Oras vėsesnis, snigs.

CENZŪROS KLAUSIMAS

Pasaka — ne pasaka

Paskutinę praeitų metų dieną lietuviai paminėjo vieno savo šaučiausiųjų — dr. Vincą Kudirką 125-ąjį gimtadienį. Tą įvykį Naujienos jau atžymėjo specialiu vedamuoju. Jame nurodė, kad dr. Kudirka, kuris rusų nemėgo, nemaziau, negu šios dienos lietuviai — taip okupuotoj Lietuvoj, taip ir išsisklaide po platųjį pasaulį. Jis parašė kelis satyrinius rašinius apie maskolių neprotingą šeiminkavimą ir atspauslino "Varpę". Tie rašiniai be galo nepatiko rusams nei tada, nei šiandien.

Šių sukaklivių proga Naujienos spausdina viena iš dr. Kudirkos rašinių — "Cenzūros klausimas". Patį autorius rašiniį pavadino "Pasaka — ne pasaka". Šis lietuvių literatūros žemčiū gėlis buvo pirmą kartą atspausdintas "Varpę" 1897 m., dviem metais prieš daktaro mirtį.

N. Red.

(Tęsnys)

— Naktimis vaikiotis neduoda, o ką į gužynę, tai nieko.

— Ar tu seniai pas Klubą tau nauji?

— Jau treji metai.

— Ir ant kelių metų lūksi?

— Neporėčiau trauktis, tik videnį šauks naujokus.

— Šitaip. Ką duosi, tai aš išliuosuosiu.

— O ką aš duosiu, pats nieko neturėdamas.

— Tai kaimynui juk gelečian padaryti ir dykai.

— Tai padaryk, pons.

— Tik matai, turiu būti vaitui.

— Tai būk, pons.

— Gerai sakai, būk. O kad tavo šeiminkas neduoda.

— Bernas šito dalyko nesuprato ir tylėjo.

— Matai, jis pats nori būti vaitui ir gėlių valgius išrinkti. O Klubas tau nieko negėdės pagelbėti — čia tai tik mano galva, — tarė Psarskis, paglostęs garbinius.

— Man juk vis ta pati, — kalbėjo toliau, — kas valtas, tavo dalykas, kad ne Klubas, o tik aš būčiau vaitui.

— Tai ką aš padarysiu...

— Išrak ant Klubo kokią menką priežastį, tai valdžia jo neužtvirtys ir bus gerai.

Berniukas nuleido galvą. Jis nė nenaokėjo ieškoti ant kito priežastį, o čia raskie priežastį ant teisingo žmogaus. Raštininkas paskubino jam į pagelbą.

— Matai, patėmyk, ar tavo šeiminkas neslepia kontrabandos, ar lietuviškų knygų ir gazetų nepriima, ar...

— Knygų tai teisybė, matai daug klėties palėpėje priežastis, tiktai kas čia per priežastis? Juk štai kancelarijoje yra knygų dar daugiau ir kur kas storesnės.

— Žinoma. Ar nelepia karaliaus kitiems skaityti knygų?

— Skaičiusi, būta vienos, kažin, ką iš jų karpe, vaskui. Jau pami dabar nepamenu, bet išskyrus nusinėsi žinai ponia, — ta būle, o kaip sugrįžo, tai aš, kad pasiskaityti, kas mo...

— O tu ar moki skaityti.

— Ne, pons, nemoku.

— Tai ne nežinai, kas tose knygose parašyta?

— Iš kur, pons, žinosh...

Tai vietoje šneką pertrūko. Psarskis, iškvietęs, kas reikia, su linksmu širdžia nuėjo į butą, o berniukas, visi nepilnaukdamas, tad ką blogo būtų prašaręs, su ramia sąžine nuėjo į gužynę. Nės liosai išėjo jam iš galvos, išgirdus skripkos balsą.

Ant rytojaus Naupilės žandarai turėjo tau tokią žinią: Virva galiu ūkininkas, Endrius Klubas, prilaikė lietuviškas knygas, ir liepė skaityti šeimynai. Knygos užleptos ant klėties viršaus, palėpėje, o kitos tūpykloje. Tą žinią žandarai ant tų pėdų pranešė savo viršininkui.

III

Didej užsirūpęs rymojo žandaru viršininkas, Juda Izvergovič Padlecko, ir išmetinėjo likimui, kad ir nieką apvertė jo viltį. Varšuvoje, teisybė, sunkiai vargo, be žandaraukdamas, daug pūtyrė visokių šios pakalnės kartumų, sujungtų su šuns tarnyste, bet viską užmiršo, kad išvyda ant savo krūtines kryželį. Dabar jau karjera buvo atdama, ypač dar, kaip Juda Izvergovič, stačiai kalbant, apsirovė, nesa vyriausybė pamatė, kad tokiu veikėjui Varšava persiaura ir išsiuntė į Peterburgą. Tū, gėves vietą ir daug valbos, sutalė trumpame laike toki šūpinį, kad buvo atstatytas ir grįžo į Varšuvą. Nenorėjo čia jo laikyti ir, dėl nuopelnų tik iš praeties, davė jam vietą žunkarų viršininko Senapilės ir Naupilės paviečių. Brijodami, mat, kad per savo smarkumą Podlecko nesutakytų vėl šūpinio, paminėjo jam ramiausia iš visų gubėnų. Vaznuodamas į Lietuvą, Juda Izvergovič padarė įžaidus atgriebtį vyriausybės akys, gauti kiti kryželį ir atitai...

...sąjoni karjera, kurią buvo sugadėjęs. Žinod, kad Lietuvoje reikiama sutremti lietuviškąją dvasią, gaudant lietuviškas knygas ir laikraščius ir persekiojant žmones, juos skaitančius. Tai gi iš laugšio apsvaistė sau planą, garsų, tiesu ir tikra: perkost...

visus iš vieno lietuvių per savo tinklą — visi su aktyviais linksniukais ir darbas atliktas. Buvo net užmanęs sumti visos gubernijos lietuvių su vienu žygiu, sutūpyti į kalėjimą ir laikyti ten, iki neužmirš skaityti lietuviškai. Tik prokuratoriaus paaiškinus, kad tai neįsprendoma dėl daugelio priežasčių, pasiliko kitas užmanymas: išskratyti ir perčiupinėti žandarus, nagais paieiliui kiekvieną lietuvi, apsigyvenusį po jo apvaizda. Pradžią buvo, rodosi, gera. Pareikalavo iš Varšuvos į pagalbą aštuonis žandarus, į pusantro mėnesio paklėrimą su viršum kratų ir suėmė daugybę žmonių, taip kad jau į Kalvarijos kalėjimą netilpo ir reikėjo kitus vežti į Kauną, arba laikyti Senapilėje. Be kratydamos pas vieną rado laišką, kur buvo paminėta kokia ten draugystė "Sietynas"; pas kitą užtikto surašyta daug pavardžių, pas trečią paėmė lenkiškas uždraustas eiles su aiškia autoriaus pavarde. Medžiagos jau tiek, kad galima padaryti triukšmas, sukelti didelį politiską bylą — štai kryželis pakyst ir kabo ant krūtines. Pradėjo iš džiaugsmo net girtis, kad jau turis "už uodegos" pasilapinę lietuvių organizaciją. Kas gi pasirodė? Iš vi-

sų sumtų žmonių galima buvo apkalinti tikrai du, pas kuriuos du rasta lietuviškos knygos, o kiti buvo sumti taip sau, iš karsčio. Anas surašas pavardžių, tai ne kas kita, tiktai, skaičius sąnarių, įkūrusių su valdžios žinia krikščionišką pirkinių krautuve. Tai gi "Sietynas" liko tik-tai smėkla, o pasilapinės organizacijos uodega nuruko. Gavo taipos gi atsakymą, jog autorius anų uždraustų eilių, jau kelios dešimtys metų, kaip miręs. Štai, bemažant, didelė politiską byla subliuško, tarytum perdurta pūsle. Lyg tyčia paskutiniame laikkratymai buvo nelaimingi: ne tik ką nieko neradavo, bet dar kelis kartus įkišo nagus į tokius dalykus, kad reikėjo net prieš prastus žmones gėdintis.

ZYDESI LIETUVA

Ateis žiedams mergaitės meilė
Laukuose vasaros gražios.
Apsnigsit, vyšnių ilgos eilės
Be galo ir pradžios.

Artojai žengs paguosti lauko,
Sodybos kvepiančių miškų.
Stebėti, debesys kaip plaukia
Gegutės džiugėsios — kuku.

Paukėtelį mažas trauksi dainą
Zieduose sodo man.
Senoj lūnelėj vaizdas mainos,
Saulėlė kalasi langan.

Is kieta kailio nersis upės,
I marias tiesitės lašai.
Smūkelis viengs tik suklupes
Zaiduose gelia taip!

Gerai, kad saule vėl sugrįžta:
Rūkuose pagausim ją;
Sirdis naujus džiaugsmus pažįsta.
Zydes, vėl lelija.

Zydes ir mano visas kaimas,
Sodyba bus gyva.
Zydes gyvenimas kaip laimė,
Zydesi, Lietuva!

giedojo: "Kas nor Panai Marijai slūžyt ir jos asabiyu milasin. su būt". Senukas, išvydęs tokius keistus žmones, išsyk lyg eusiminė, bet pirmas juos linkimai užkalbino:

— Tai ankstybų svetelių Dievas davė sulaukti. Ar jūs tik nepaklydote?

— Teisybė, seni, paklydome, — paskubino pasakyti prokuratorius, kuris išsyk suprato, kad senis išpėjo teisybę.

Padlecko vienok, nelgai iauk damas, klausia senio stačiai:

— Ar tu redaktorius?

— Ar rakto? Mes rakto neturime. O kam jis mums? Čia niekas neužina, razbaininkai taipogi neturi ko atėti, tai tiktai ką jūs sveiki atsilankėte. Užtenka klingio ant nakties... Ar neturi, pons, rabeko man pypkel prisikimšti? — pridūrė senis, ieškodamas atlink save pypkės.

Padlecko nieko neatsakė, o prokuratorius, išardęs kelis savo papirusus, padavė senui tai baką. Senis prikimšo pypkę užsidedę ir, patraukęs kelis kartus, tarė:

— Lengvas dūmelis, nė seiles nepadaro. Dėkui, pons, ir užtai.

— O šitie ponai su šoblemis tai tur būt krakusmetį daro? O katras vyresnysis? kalbėjo senis toliau, apžvelgęs visus aplinkui.

— Jis garsiai nusijuokė, kad jam pasisekė taip gražiai pasakyti. Vieton atsakymo visi pradėjo taipgi juoktis. Juda Izvergovič vienas tik nesisuokė. Stovėjo išbales ir sukanęs dantis iš pikto.

— Pats pamatė, kad ne ten pataikė, kur siekė. Lyg šuo, kuriam pakelvingas parodo špygą, grįžta, nosi nuleidęs, namo, taip grįžo Padlecko gėdindamasis ne tik prokuratoriaus, kuris per visą kelią iš jo tyčia čosi, bet ir savo žandarų. Ką gi darysi? Per asperą ad astrā.

Žandaras, davęs reiteisingą žinią apie redaktorių, buvo sunkiai nubautas: turėjo eiti į Tilzės su-rastį tikrąjį redaktorių. Ir tai nepasisekė, nesa žandarpalaiškus, nors persirėdęs, negalėjo užslėpti savo degnutuoto šnipo ir turėjo net bėgti iš Prūsų, nieko nepatyręs.

Visi nepasisekimai tarytum tyčia skverbėsi žandarų viršininkui į atmintį. Dyrstėlėjo vargšas ant kairės pusės savo krūtines, asidūso, pasirėmė ant kitos rankos ir toliau keikė likimą ir visas sąlygas, atitolinusias kryželį. Keikė net parubėžinius sargus, kad permažai praleidžia lietuvių rastų.

IV

Ilgai rymojo Juda Izvergovič. Ant galo mostelėjo ranka ir emė knistis po senas popieras, paliktas pirmiau buvusio žandarų viršininko — ar ten ko neišras. Tuo tarpu ateina skundas ant Klubo. Nusišypojo Padlecko, išpūtė krūtinę ir paguostė kairiąją jos pusę, tą vietą, kuri paskirta naujam kryželiui.

Braukšt, pas Klubą krata. Pa-

dlecko su gauja žandarų ir žemskū, su prokuratorium ir šaltysium pačiam vidumaktyje užpuolė ant miegančių nusidribsių žmonių.

— Ar turi lietuviškų knygų? — klausia Padlecko persigandusio Klubo.

— Turiai!

— Parodyk, kur.

— Val štai ant lentynos: čia kantičkos, dvejios maldaknygės senos ir dar pusė užpernykščio kalendoriaus, o daugiau neturiu.

— Vesk į klėtį!

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ ŠALPOS

"DRAUGIJA "LABDARA"

Mielosios ir mielieji "Labdaros" Draugijos narsės, nariai ir rėmėjai!

Su Naujaisiais 1984-iais metais, su šyvesiais viltingais lūkesčiais!

Mūsų lietuviškame viešame išsivijose gyvenime paskutiniai metai pasižymėjo padaliais, gerai pavykusiais pasaulio masto parengimais kaip Lietuvių Jaunimo Kongresas ir pan. Pasirėis, kė mūsų visuomeninės geresnis organizuotumas, leidžiantis mum asistimėi priekin tarptautinėje arenoje. "Labdaros" Draugija prisitaikė esamai padėčiai ir rūpinasi padėti paramos, reikalingiems, ypač moksleivijai imanomai platesniu mastu.

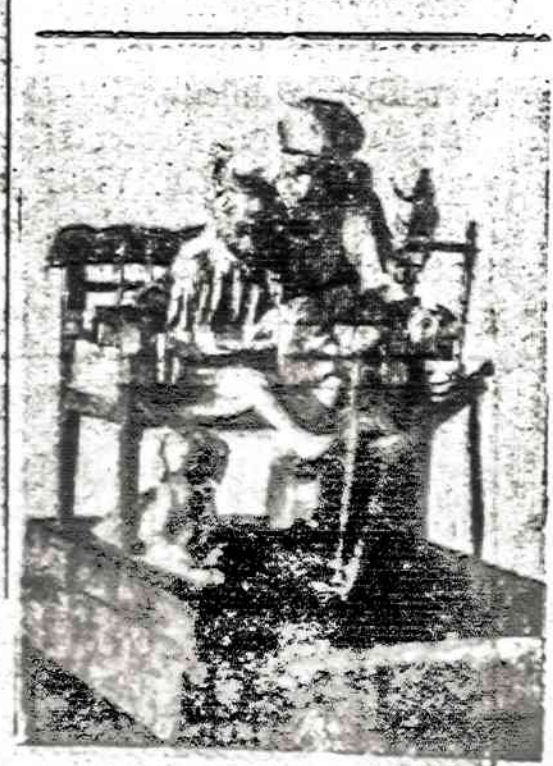
1983 metais "Labdara" turėjo pajamų: nario mokesčio DM 1,963.77, šaipai ir stipendijoms DM 11,677.02. Išleista šaipai ir stipendijoms DM 11,979.50, rūbų, ir siuntoms į Lenkiją DM 734.12. Visos kitos išlaidos DM 946.69.

"Labdaros" Draugija sirdingai dėkoja nariams ir rėmėjams už paramą, prašo ir tikisi šiais metais palankumo jos veiklai. Reikalingų paramos skaičius daugėja. Draugijos valdyba, mato didelį reikalą ir nauda padėti mūsų jaunimui. Reikalingi rūbai, knygos ir pinigai.

Banko konto: Labdara e. Landesgirokasse, Stuttgart Numeris 1185168, BLZ 600650101.

Adresas: J. Glemža, Conventrain 33.7260 Calw-Hirsau.

Pirmninkas J. Glemža, "Labdara." Draugijos Valdybos vardu

Great American Dream Machine.

America is the place that is made for dreams. And U.S. Savings Bonds have been helping to make many dreams come true for years. Now, Bonds mature in less than six years. That means your dream can come true faster than ever before. You too can share in your personal dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Thrift Savings Plan where you don't. Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

N. S. Bonds mature in less than six years.

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED IT WILL BE RIGHT LANE.

JAU NEBERANDA, KUR VYDŪNAS GIMĖ

30-ųjų mirties metinių proga

(Tėsinys)

O paskaita buvo tikrai įdomi ir nepaprasta, kaip nepaprastas buvo ir patsai prelegentas. Vydūnas neskaitydavo iš rašto, bet kalbėjo: jam, matyt, buvo svarbu žinoti, ką sako, ir tuo būdu juos veikti. Stengiausi šį bei tą pasižymėti, bet tai nelabai lengva. Štai viena kila paskaitos mintis iš mano užrašų knygelės.

"Tik žmoniškumas-humaniškas kamas apsaugos pasaulį nuo katastrofos, o žmoniškumo prado apraška yra moteris (jis sakė moteris). Ir mūsų tauta tapo tobulesnė per moterį, jei supras, kuo ir kokia turi būti. Vyrai daug daugiau už moteris nusizengia žmoniškumui".

"Mūsų sąmonė gali sviesėti ir tamsėti; tai pareina nuo to, kaip sąmonės turinys veikia kūną. Kai žmogui rūpi taisyti žmoniškumo pradą, tai sąmonė sviesėja; ji jungia vienybėn visą žmogaus sudėtingą organizmą. Žmogaus gyvenimo prasmė, kad jis kuo daugiau tobulėtų, kad taptų tikru žmogumi. Kas turi šią žadintį žmogų? Išmanymo dvasia ir motinos dvasia".

"Moterį veikia ne vien minčių dvasia, bet žmoniškumas, intencija, todėl jos nuomonė gali būti teisingesnė. Kai moteris pradeda mąstyti, tai žūsta visa tauta. Dabar visą laiką eina tas moters pasipriešinimas. noras stoti greta vyro. Apisrinka moteris, manydamos, kad gavusios visas laisves, prilygus vyrui. Vyras ir moteris yra per daug skirtingi ir turi vienas kitą papildyti, o ne supanšėti. Moteris pašaukia ne praktiškai ir neapkreipia, bet laimi milti ir myli. Per moterį visas pasaulis gali pakrypti į gerąją pusę. Minčių išminklitas intelektas dar nėra viskas ir neturi būti mums idealu".

Baigdamas, Vydūnas pareiškė, kad jis šilkinės, jog moteris ras savo vietą gyvenime ir supras tikrąjį savo gyvenimo tikslą.

Nors Vydūnas atrodė toks neįgyvendintas, atitūkęs nuo realybės, bet jo mintys įkvėpdavo norą siekti to moralinio tobulumo, kad jis tvirtai tiki tuo, ką kalba, ir gyvena taip, kaip kalba.

Paskutinį kartą susitikau su Vydūnu 1937 m., kai jis, atvykęs į Kauną, apsilankė "Aušros" mergaičių gimnazijoje, kur aš tuomet mokytojavau. Mergaitėms skaitė paskaitą, labai draugiškai su jomis kalbėjosi. Tuomet jis buvo prisilgęs nuotakos, nes Tilžėje siautėjo hitlerininkų jaunimas. Vydūnas buvo užgauliojamas, turėjo didelių nemalonių, bet keltis į Kauną nesutiko, nors jam buvo siūlomą.

Kitą dieną išlydėjom jį į geležinkelio stotį, mokytojų ir mokinių atstovais. Iš rašytojų atėjo išlydėti Liudas Gira, Graičiūnas, Julius Butėnas, Sirijus Gira, tuomet dar jaunas berniukas. Aplovinėjome jį gėlėmis ir nuotraukomis. Iteikusioms jam gėles mergaitės Vydūnas pasakė: "Jūs kaip tos gėlės, tik atsiminkit, kad būtumėt tokios skaičios ir tyros, kaip ir jos".

O štai ką 1983 m. vasario 11 d. Lietuvos TSR Mokslų Akademijoje, minint Berlyno Humboldtų universiteto profesorius dr. Viktoro Falkenrano 80-ąjį gimtadienį, pasakė jubililias: "Jau ašystėje man be galo patiko Vydūno raštai. Bendraudamas su rašytoju, turėjau progos daug ką paklausti ir išsiaiškinti. Iš Vydūno esu girdėjęs daug įdomių dalykų apie praeitį, apie jo pačios šeimos tradicijas. Vydūnas teigė, kad jo giminės šaknys net iki Krivų Krivaičio kildinamos. Kokia keista ta aisių pasaka. (...) Ir šandien, rašydamas novelę apie Bretkūną, ir jas idedu tai, ką esu gavęs iš Vydūno. (...) Siame rašinyje norisi atskleisti ir vieną rečiau visuomenėje žinomą Vydūno būdo savybę — gydymą įtaigos būdu. Dar ir šandien mūsų gyvena buvę Vydūno pacientai. Vienas tokių buvusių ligonių, kuriam nemazai padėjo Vydūnas, Vilkiųje dirbantis pedagogas Pranas Mikalauskas. Savo prisiminimuose "Svečiuose pas Vydūną" ("Kraštotyra", Vilnius, 1969 m., 265-270 psl.) Pr. Mikalauskas vaizdžiai aprašo susitikimą su Vydūnu jo bute Tilžėje. Jaunystėje Pranas sunkiai sirgo. Gydytojai atsisakė bet kuo padėti. Jaunuolis buvo pasmerktas mir-

Vydūnas (1868 — 1953)

čiai. Vilkiųje gimnazijoje Pranas jau anksčiau buvo matęs Vydūną, girdėjęs jo įtaigią kalbą ir jį tikėjo. Jis tikėjo ir tuo, kad jeigu dar kartą pamatys Vydūną, pakalbės su juo, paklausys jo patarimų, tai be abejonų pasveiks. Ir motina arkliais 120 kilometrų sergantį sūnų vežė į Tilžę. Vydūno įtaiga jaunui padėjo. Pranas pasveiko.

Daugiau kaip prieš du dešimtmečius šios publikacijos parengėjui teko būti Pr. Mikalausko bendradarbiu. Tuomet Pranas dažnai sakydavo:

"Jei dabar esu kartu su jumis, tai už tai turiu būti dėkingas tik Vydūnui". Pranas sveikas ir šandien, vaikšto be ramentų, sėkmingai dirbdamasis Vilkiųje kaimo profesinėje technikos mokykloje.

Vydūnas gydė visų žmonių fizinius ir dvasinius skausmus. Jis stengėsi taurinti visą žmonišką Tarsi nujausdamas artėjančią

Vištyčio miestelis didžiuojasi savo praeitimi

Įvairūs nuotykių istorijos bėgyje

Suvalkijoje, netoli sienos, prie didžiulio ir gražaus ežero stovi Vištyčio miestelis.

Senesni Vištyčio miestelėnai — romanaišiai nusieltę žmonės, jie pabrėžtinai paėpė kas neistoriška, ir išdžiūti ir noriai paaukština, kas buvo Vištytis.

Vištytis kadaise buvo prekybos ir rytų vakarus žymus centras. 1571 m. lenkų karaliaus, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Zigmunto-Augusto buvo apdovanotas vadinamomis Magdeburgo teisėmis miestui. Šių privilegijų suteikimo aktas su skundais valdovų: Zigmonto III, Vladislavo IV ir Mokylo Visnovieckio Varšuvos seimuose pareikštais pakeitimais, rašyti ant pergamento su Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos antspaudu, Vištyty iki šiol saugojamas.

Vištytis turi ir metžiaginę liekaną savo buvusių privilegijų, tai 1000 ha. miškas, kuris jam kartu su privilegijomis buvo padovanotas. Teisės Vištyčio miestelėnų į tą mišką taip aiškiai suformuluotos dovanojimo akte, kad jas patvirtino mūsų Nepriklausomos Respublikos Teismas ir jų nepalietė miškų nusavinimas. Savo didžią praeitį Vištytis užbaigė, kada mūsų dabartinis Suvalkijos kraštas po III-o Lenkų-Lietuvių valstybės palinimo atiteko Prūsijai. Tuo metu pasikeitė dideli prekybos keliai ir jie nuo Vištyčio nutelė. Vištytis vėl atsigavo po 1807 metų, kada, dėka Napoleono karų sukeltam Europos valstybių sie-

nių pertvarkymui. Suvalkijos kraštas, o su juo ir Vištytis atiteko Lenkijos karalijon, tačiau seni aukso laikai Vištyčiui jau nebegrižo: druska — stambus prekybos objektas, ir jį jau vežami jau kitais keliais.

Tame laikotarpyje Vištyty įsitiko vienas po kito gaisrai, kurie sudegino visą miestą ir jo didžiulius prekybos sandėlius. Vištytis dar vis sielojosi ir atstatė vieną ir antrą kartą bet kas kart mažėję. Nors jam dar tuo tarpu netrūko mūrinių dviaukščių namų, tačiau dalis miestelėnų, nustoję kitų amatų, ėmėsi vien žemdirbystės ir savo sodybas jau kūrė vienišiais miesteliais laukuose. Pradžioje šio šimtmečio ištiko dar baisus gaisras, po jo, Vištytis jau visiškai užleido savo prekybos pozicijas. Virbeliui ir Kybartams, kur jau kursavo ne arklių "abazai", o geležinkelis. Didžiam karė 1914 m. vokiečiai užėmė Vištytį ir jį vėl sudegino. Po to gaisro Vištytis sumažėjo dar pusiau. Jau iš to tenka supažinti, kad vištytiečiai turi garsią savo istoriją ir pelnytai didžiuojasi savo praeitimi ir turėtomis privilegijomis.

L. Z.

Moteryų Klubo veikla

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo priešmetinis narių susirinkimas įvyko gruodžio mėn. 1 dieną Anelės salėje, 4500 So. Talman Ave. Susirinkimą atidarė pirmininkė Nellie Skini-

lis, pasveikindama gausiai susirinkusias narenes, pranešdama liūdną žinią, kad mirė klubo narė Sophie Vaicius. Velionė buvo pagerinta atsisvejojimo ir minutės tyloje, o šeimai išreikšta gili užuojauta.

Nutarimų raštininkė Eugenija Strungys perskaitė protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Klubo narė nutarė pa-veikti į šv. Kalėdų progą Naujienas, Sophie Barcus radiją ir Dariaus Gireno veteranus.

Klubo valdyba 1984 metams pasiūlo ta pati — pirm. Nellie Skiniulis, Vicepir. Julia Ramanauskas, nutarimų raš. Eugenija Strungys, fin. rašt. Bronys Zemgulytis, išdėtininkė Antoinette Kalys, kontrolės rašt. Peggy Dovydauskas, korespondentė Eugenija Strungys.

Knygų revizijos komisijon išrinktos — Anna Condas, Irene Urban, Eily Survilas. Komisija susirinkus Nellie Skiniulis hamito se sausio 19 dieną.

Buvo pranešta, kad serga Rozė Didžgalvis, Mary Damaška, Anna Trakins ir Magdute Grišius. Joms palinkėta greit suveikti.

Po susirinkimo klubas turėjo kalėdų pietus. Valdyba palinkėjo narėms litkams švenčių ir geros sveikatos bei sėkmės ateinančiais metais.

Sekantis klubo susirinkimas įvyks 1984 m. kovo 1 dieną.

Eugenija Strungys, koresp.

— Dalis Kubos karių sudarė šėimas su Angolos mulatėmis ir nori pasilikti Angoloje, bet darė pirmininkė Nellie Skini-

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių frateraknė organizacija, lietuviams šitikiama tarptautinė jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams pataraujau tik sąvivalos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti tik \$18,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga šeimoms, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą tenkiančią tik \$3,00 metams.

SLA — kuopit yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopos veikėjus, jie jums mielai pasakys, kaip prisijungti.

Galia kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesensta. Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos I. Reukšio, dr. Karlo Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Melliaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis. M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų tūrybos poveikiai. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• DAINŲ SVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidnuojan tiems, geriantis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENAS ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės aprašas tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne senas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu laikotarpiu buities hit ratiūrinė studija, susikurusi akirandais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVIŠKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamaliūno įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotos nuotraukomis, pabrėžtoje dnuodame vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai ir vokiečių kalba. Laba naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

• KĄ LAUMES LEMIA rašytojos Pr. Orintaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas, kuriose Lietuvoje ir pils malsiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, neaprašas tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a furgio Jallinko knygoje apie Julijana Janonio gyvenimą ir po etiją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus laisvę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$5.

• SATTIKINIS NOVELĖS, H. Zoschenko kūryba, J. Valaš perliūst, 804 pusl. knygoje yra 40 samojūnų novelių. Kaina \$1.

Knygos paimamos Naujienos, 1798 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant patina, pridėti laisvų pašto ženklų.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

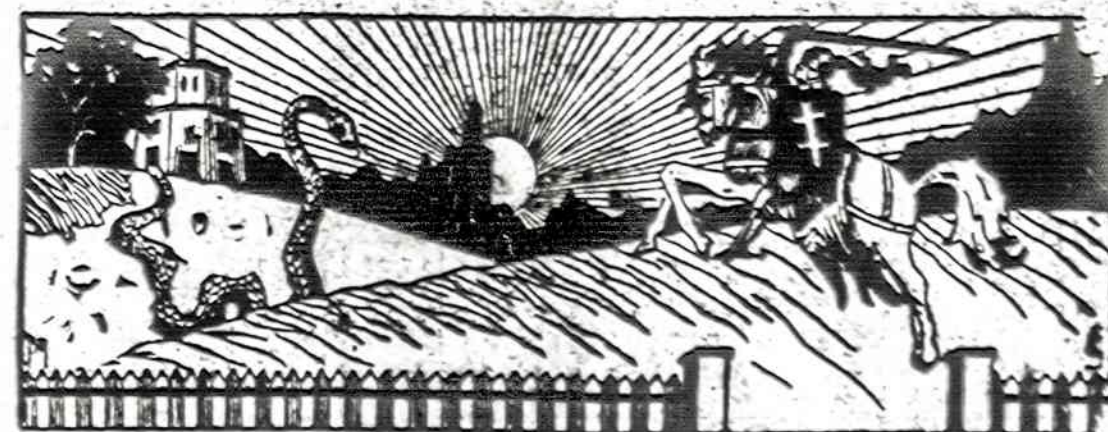
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKSYŠ,
50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaujūnų ir prof. B. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Elekt. įrašai. Patsas \$2.

NAUJENOS

1798 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday,
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60606 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 57494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
3 months, \$12.00 per 1 month. In
other USA locations \$40.00 per year,
\$22.00 per 3 months, \$12.00 per
1 month. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00
Kitose JAV vietose:
metams \$48.00
pusi metų \$28.00
trims mėnesiams \$14.00
vienam mėnesiui \$4.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Jaunieji okupuotos Lietuvos dailininkai Jaunimo Centre

Prieš ketvirtą mėnesį, 1983 m. gruodžio mėn. 31 dieną, jaunieji dailininkai, iškilę iš Jaunimo Centro, pradėjo parodą „Čiurlionio galerijoje“. Paroda, skirta Jaunimo Centro dailininkų darbams, kurie buvo parodomi Jaunimo Centre, Chicagoje, Girdi, — rašo jis, — įvertinti jų darbą. Bet kas būdinga, kad kun. Vyt. Bagdanavičius neberašo okupuota Lietuva, kaip paprastai mūsų išeivijoje spaudoje įprasta rašyti. Taip rašyti vengti tik mūsų bendradarbiautojai arba, kaip mes juos vadiname, „tiltininkai“. Toks jo primygtinas įtaigojimas kečia ir kai kurių neaiškumų. Pirmiausia kelia mums klausimą, kokių kelių ir kieno malone tie jaunieji dailininkai galėjo savo paveikslus atgabenti „Čiurlionio galerijon“? Be to, jis įtaigojas mūsų išeiviją būtinai šia paroda aplankyti ir atkreipti daugiau dėmesio į minėtų dailininkų darbus. O ypač tie, kurie ilgisi Lietuvos, nes tai gera proga pasižūrėti į Lietuvos, į dailininkų kūrinius. Ir dar pabrėžia, kad tai „patys jauniausi Lietuvos dailininkai“.

Matyt, norėjo pasakyti, kad tai tie dailininkai yra gimę, augę ir mokslus išėję Lietuvoje okupacijos laikotarpyje, kurių kūrinių buvo puikiai įvertinti Estijoje. Atrodo, jog Vyt. Bagdanavičius lyg nežinojo, kad Estija yra Maskvos okupacijoje. Kad estų „tiltininkai“ tokius okupuotos Lietuvos dailininkų darbus teigiamai įvertino, tai reiškia, kad jų kūrinių atitiko okupanto užmojams ir patarnauja jo propagandai.

Kun. Vyt. Bagdanavičius šių dailininkų darbuose išvydo tą, ko nematė pavergtųjų samdiniai, būtent: „Idomu stebėti, — rašo jis, — kaip jie savo vidinius pergyvenimus

stengiasi išsakyti tokiomis nuotakomis, kurios daugiau kreipia dėmesio į atsispindėjimą išorinio pasaulio“. Gaila, kad jis tokiu tamsiu pasisakymu nieko nepasakė, kokius pergyvenimus ir kokias nuotakas išorinio pasaulio jis išjūrėjo.

Tad reikia manyti, kad kun. Vyt. Bagdanavičius tų jaunųjų okupuotos Lietuvos menininkų paveiksluose išjūrėjo pavergtųjų lietuvių nuotakas. Jei taip, tai ir kyla klausimas, kaip to neišjūrėjo okupanto samdiniai? Man rodos, jei tą išjūrėjo kun. Bagdanavičius, tai tuo labiau jas būtų išjūrėję ir okupanto tarnai, ir tikriausiai jie nebūtų leide išvežti tokių kūrinių nei K. Avizienitui, nei kun. Alg. Keziui, kad būtų iškabinti Čiurlionio galerijoje Jaunimo Centre. Be to, reikia dar pareikšti ir tai, kad okupuotos Lietuvos menininkai, ar jie nori ar nenori turi priklausyti komunistų partijai. Kitaip — jie niekur nepritaptų, nei jų paveikslai būtų išstatomi parodose, nei rodomi užsienyje.

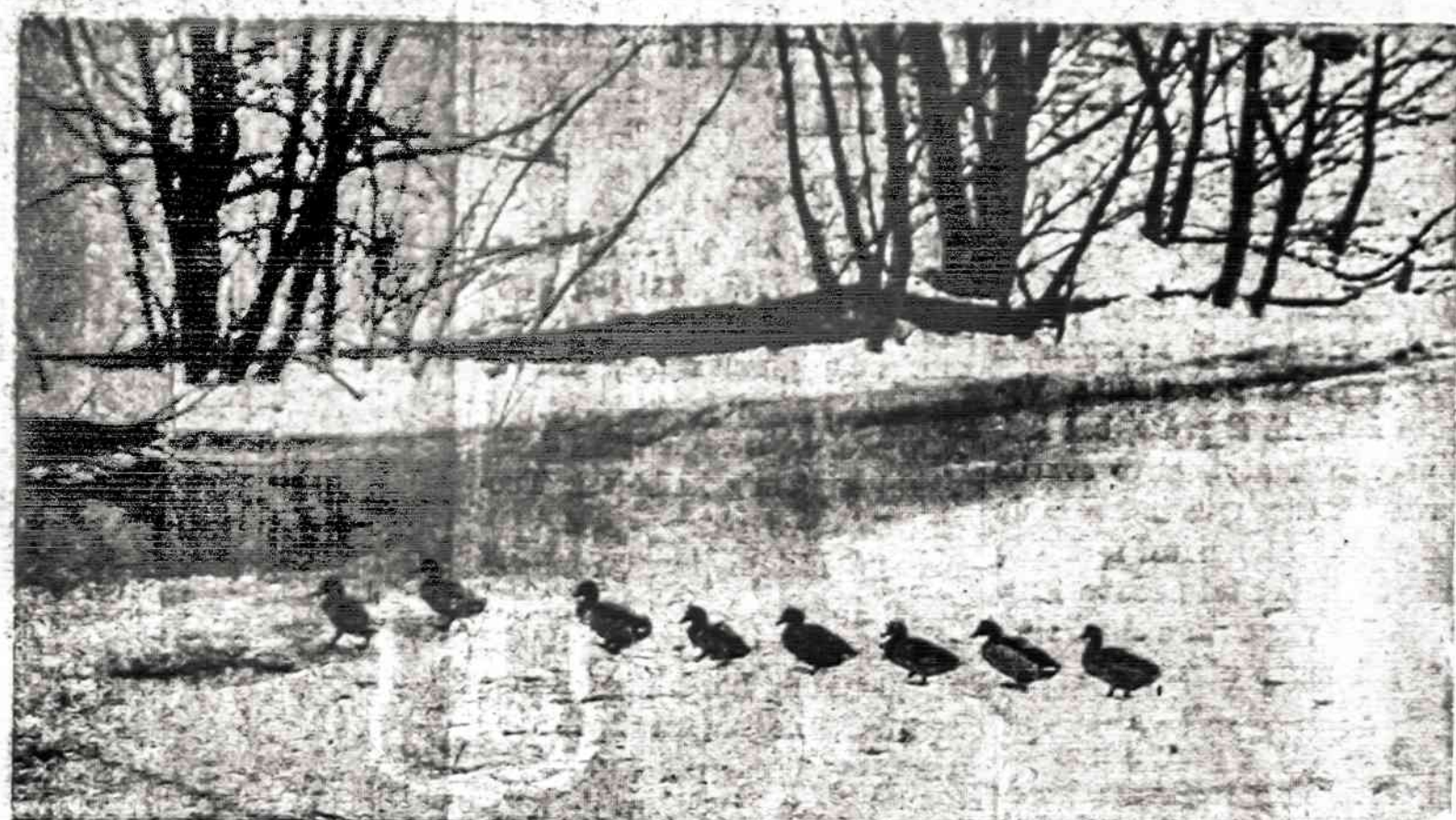
O vis tik neaišku, kaip šių dailininkų paveikslai atsirado jėzuito Alg. Kezio galerijoje. Yra žinoma, kad mūsų ponioms, apsilankiusioms okupuotoje Lietuvoje, joms grįžtant, Maskvoje nuplėšiami nuo kaklo gintariniai karoliai, nuo pirštų namustomi žiedai. Mat, tokiems dalykams išvežti reikalingas valdžios leidimas. Tuo labiau toks leidimas reikalingas meno kūriniams išvežti, o dar tokiems, kuriuose, kaip Vyt. Bagdanavičius rašo, atspindi vietiniai pergyvenimai ir nuotakos išorinio pasaulio. Ir tai išvežti parodon ne į okupuotą Estiją, o į JAV, Chicago. Jei juos leido išvežti, tai reikia manyti, kad tai buvo jiems suteikta ypatinga malonė. Bet už ką? Gal už tai, kad Petronis suteikė kunigui Alg. Keziui tokia malonė, kad jis siųs būtinai išeivijos kultūrininkų viešėjo dešimt dienų „Tevikės“ draugijos viešnagėje. O gal tai buvo to paties Petronio, pačios už tai, kad jie ten nuvyko tuo metu, kai visame pasaulyje vyko pasipiktinimo ir pasmerkimo reakcija prieš Maskvą dėl jos isakymo nušauti keleivinį lėktuvą, ir buvo baisia mirtimi nužudyti 269 nekalti keleiviai.

Mus stebina, kodėl kun. Vyt. Bagdanavičius tiesiog rasiškai ragina aplankyti minėtą parodą, nes kitaip nebūtų nei tautiška, nei krikščioniška, jei apsilankę parodoje, nesusimąstytume prie šių dailininkų darbų, kuriuose jis išjūrėjo daugiau tragikos, daugiau problematikos, liudijandios gyvą tos visuomenės pastangą dvasiškai išgyventi ir išreikšti tą gyvenimą, kurį ten žmonėms onka išgyventi.

Is tikrųjų, ir vėl sunku suprasti, kodėl tik kunigas Bagdanavičius okupuotos Lietuvos dailininkų paveiksluose išjūrėjo tokią jų pastangą, bet jų neišjūrėjo okupanto statybiniai, kurie išjūri ne tik tą, ką jie mato ar ka girdi, bet ir tą, ką kas galvoja, ir leido išvežti Amerikon tokius dailininkų darbus, kuriuose žiūrovai, į juos žiūrėdami, tautiška ir krikščioniška susimastyti. Kitais žodžiais tariant — pamatytų okupuotos Lietuvos žmonių vergišką būklę.

Atrodytų, kad tie, kurie davė leidimą tokius paveikslus išvežti, būtų buvę patriotai, kad lietuviai išvežtų tu dailininkų darbus, matytų okupuotos Lietuvos tragiką, liudijandią gyvą jų pastangą dvasiškai išgyventi ir išreikšti tą gyvenimą, kurį ten pavergtiesiems tenka išgyventi.

Reikia pastebėti, kad kunigas Vyt. Bagdanavičius jau nebe pirmą kartą taip prašauja pro šalį. Gal dėl to, kad jis turi drąsos vertinti ir Draugo skaitytojams pristatinti tokias meno sritis, kurioms jis nėra pasiturėjęs. Būti kurios nors meno srities mėgėju, tai dar ne viskas.

RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

Mirė A. Miškinis

1933 m. gruodžio 16 d. Lietuvoje mirė poetas Astanas Miškinis. Gimęs 1905 m. sausio 29 d. Utenos apskrityje, A. Miškinis 1926 metais baigė Kauno „Aušros“ gimnaziją ir 1931 metais VDU humanitarinių mokslų fakultetą. Po to mokytųsio gimnazijoje. Po karo likęs Lietuvoje, 1948 m. buvo bolševikų suimtas ir išvežtas į Sibirą. Grįžęs į Lietuvą 1956 m. rugpjūdo mėn. ir atlikęs „įteigimą“, toliau dirbo kūrinių darbu.

Priešakyje — didelis darbas

Lietuvos komunistų partijos OK pirmasis sekretorius P. Griškevičius LKP CK XII plenumo sausio 2 d. pranešė: „Dėl agresyvių imperialistinių sluoksnių kalbės labai pasąstėjus tarptautinei padėčiai, besąlygiškai sąstingimo plano įvykdymas tampa ne tik kiekvieno tarybų žmogaus, kiekvieno darbo nro metus sukūrė daugiau kaip

kollektivo, kiekvienos partinės ir visuomeninės organizacijos pareiga, bet ir patriotinė prielaidė“.

Pirmasis prizas
S. Žvirgzdai

Ispanijoje surengtoje 57-oje tarptautinėje fotoparodoje dalyvavo 312 autorių iš 17 pasaulio šalių. Jie ekspozavę 766 darbus. Pirmąją prizą už peizažą „Rudens kelias“ apdovanojo vilniečiai S. Žvirgzdai.

Laivai Kaspijos žvejams

Klaipėdos „Baltijos“ laivų statykloje Kaspijos žvejų užsakymu pastatytas ir perduotas naujas žvejybinis laivas. Laivas aprūpintas šaldytuvais. Tai jau trečias tokio tipo laivas, pastatytas Kaspijos žvejams Lietuvoje.

„Bangos“ sukaktis

Kauno radijo gamyklos kino tampa ne tik kiekvieno tarybų žmogaus, kiekvieno darbo nro metus sukūrė daugiau kaip

60 įvairių kino filmų. „Bangos“ dokumentiniai, vaidybiniai ir multiplikaciniai kino filmai ne kartą aukštai įvertinti, pelnę apdovanojimus tarptautiniuose festivaluose Suomijoje, Keskoslavijoje ir Šveicarijoje.

Drausminės nuobaudos

Už dešrų, kurių kaina 2,3 rublio, pardavinėjimą po 2,9. Kauno miesto 245-oje parduotuvėje nužeminta vyr. pardavėja I. Lankaitienė: trims mėnesiams perkelta į jaunesniosios pardavėjos pareigas. Drausminėmis nuobaudomis nubautos ir kitos parluotuvės darbuotojos, pažeidusios prekybos taisyklę.

P. Griškevičius Kuboj

Sausio 4 d. atidengti paminklai Leninui, kartu su Sovietų delegacija iš Maskvos į Havaną. Priešais jį LKP sekretorius P. Griškevičius.

Vėtra Baltijos pajūryje

Sausio 12 dieną siūlusi vėtra apgadinę Klaipėdos uostą ir pridare daug nuostolių. Priešakyje susisto, o kranai, nedideli dokamentai.

Bendrabutis pedagoginio instituto studentams

Salia Valstybinio pedagoginio instituto Vilniau pastatytas naujas dešimties aukštų bendrabutis studentams. Tame bendrabutyje įsikurs 149 būsimieji mokytojai. Jaunoms studentėms seimoms paskirti dviviečiai kambariai.

Ignalinos atominė elektrinė

Gruodžio 31 d. paleistas pirmasis Ignalinos atominės elektrinės blokas, kurio galtingumas pusantro milijono kilovatų. Salia įėjainės statoma nauja gyvenvietė Šniečkaus vardu, kurioje jau dabar yra 25,000 gyventojų. Tai bus naujausia rusų kolonija Lietuvoje.

A. Svilonis

AUGUSTINAS PASKONIS

Marijampolės Karo mokyklos ir jos kariūnų likimas

PIRMIEJI KARO MOKYKLOS ŽINGSNIAI

(Tęsinys)

Grįžtant labai trukdė oro pavojai ir subombarduotos traukinių stotys. Leipzige įlipo į traukinį N.S.V. sesuo ir atsisėdė į tą pačią kupę, kurioje ir aš buvau. Ji, pamatčiusi sėdintį vokišką puskarininkį, tuojau užkalbino. Nors greit iš kalbos suprato, kad esu ne vokiečių, bet, nežinint to, pradėjo klausinėti iš kur esu ir kur tarnauju vokiečių kariuomenėje. Papasakojau esančią padėti ir dar pridėjau, kad lietuviai kartu su vokiečiais kovoję prieš bolševikus, o dabar grįžtu į savo dalinį, stovintį Graudenze. Tas jai patiko. Ji gi važiuojanti į Posen (Poznanę) su tam tikru reikalu. Be to, ji girdėjusi, kad šį rytą, prieš auštant, bolševikai pradėjo ofensyvą ir pralaužė frontą. Tai išgirdęs suabejojau, ar aš jau galėsiu pasiekti savo dalinį.

Be važiuojant tęsėsi gana draugiški pokalbiai. Paėjusi nuo lentynos krepšelį, kuriame buvo keletas tuterbrodų, pasiūlė ir man karta užkasti. Aš irgi atidares savo diantarbe, pasiūliau jai ir mano gardumynų paagauti.

Nors gautė žinios apie pralaužtą bolševikų frontą mane labai blogai nuteikė, bet vistiek ry-

žausi savo dalinį pasiekti. Be to, jau už trejetos dienų turėsiu išvažiuoti į parašutininkų mokyklą. O to aš labai norėjau. Kitokių kelių greit sugrįžti į manąjį kraštą vilčių nebuvo.

Važiuojant tolyn, iš ilpusių naujų keleivių sklido aliamuojančios žinios, girdi, bolševikai pradėjo didelę ofensyvą ir pralaužė frontą. Deja, neturko ir raminančių kalbų, kad vokiečiai greit sumus bolševikus ir juos nustumis į rytus.

Mano bendrakeleivė irgi pradėjo nerimauti, bet neprarado vilties, kad viskas blogai nesibaigs. Ji buvo tikra, kad bolševikai vis dėlto pralaimės.

Nežinint susidariusios padėties, ji man daug ką papasakojo apie Vokietiją ir savo gimines bei draugus. Be to, labi pergyveno, kad karo pabaigos dar nematyti, o jos giminių ir draugų jau laug žuvę.

Taip besikalbant, privažiavome ir Poznanę. Stotyje per garsiakalbius pakartotinai pranešė, kad traukinys toliau nebegali važiuoti ir tures grįžti atgal, nes už maždaug 7-8 kilometrą pastatė pirmieji bolševikų tankų smailgaliai.

Mano bendrakeleivė N.S.V. sesuo turėjo skubiai vykti į kareivines ir atlikti savo pareigas. Ji pasiūlė ir man kartu su ja ten nueiti. Su jos pasiūlymu sutikau, nes maniau, kad ten bus galima sužinoti kur aš turiu važiuoti ir ką daryti.

Jėjęs į kareivines, išėiti atgal nabeleido, nes organizavo dalinius miestui ginti. Mano bendrakeleivė ne tik atlikinėjo savo pareigas, bet ji ne-leido net ir man pasitraukti nuo jos. Ji man tri-

tino, kad čia esantieji kariai, nežinint iš kur jie atvykę, bus skirstomi į kuopas ir turės ginti miestą. Kai dėl manęs, ji bandysianti pasirūpinti, kad aš būčiau iš kareivinių išleistas.

Mano naujoji draugė, atlikusi jai skirtas pareigas, kareivinių komendantą paprašė leidimo išėiti iš kareivinių. Be to, j mane rodydama, ji pasakė, kad šis puskarininkis esąs jos palydovas ir jis su ja turi tuojau grįžti į Leipzigą. Kareivinių komendantas, senas pulkininkas, metė trumpą žvilgsnį į mane ir tuojau išrašė leidimą.

Prie kareivinių durų stovėjo du stambūs karo policininkai, paskabinę automatų ant krūtinės, su šalmiais, o ant jų kaklų kabėjo didelės diėkos su karo policijos užrašais. Mus einančius iš kareivinių tuojau sulaikė, bet parodytus išėjimo leidimus, tuojau atidarė duris. Aš manau, kad ir čia daug man pagalbėjo puskarininkio laipsniai, nes toki laipsni turint, jau visur yra pasitikėjimas.

Daukė buvo didelis smūgis. Civiliniai žmonės visur lakstė, baimės pagauti. Ant bagų stovėjo paskutiniai traukinys, kuris tuoj pat turėjo išėiti. Lauke buvo labai šalta. Pasielidome begti traukinio link. Į traukinį įsokom, jam jau pradėjus judėti. Vagonai buvo pilni įvairių žmonių su daugybe lagaminų. Nebuvo vietos, kur atsisėsti. Turėjome stovėti.

Pavažiavus iki Bentschen, turėjome persėsti. Kada bus traukinys į Cottbus-Leipzig, niekas nežinojo. Mums bėgant Poznanėje, vidurdienį, su-

bombardavo Poznanę-Leipzig ruože bent kelias traukinių stotis. Visą laimė, kad iš Weimaro išvažiavau anksti ryte.

LIKU VIENAS

Mano geroji vokiečių N.S.V. sesuo, susitūkusi du pažįstamus vokiečių karininkus, atsisveikino. Likęs vienas nežinojau kas daryti. Buvo be galo šalta, ir daug sniego. Traukinių stotis taip pat nekūrenta, o mano apranga tik rudinė. Laukdamas traukinio, smarkiai vaikščiojau po stotį, kad nesusalčiau. Taip ir praleidau visą naktį. Tik rytui auštant traukinys išėjo, ir tik į Cottbus. Traukinys — prekinis, lindau į gyvulinį vagoną. Galvojau, kad tik greičiau nuvažiuočiau į didesnę miestą. Norėjau kaip nors sugrįžti į Weimarą ir ten ką nors kombinuoti. Bet viltis grįžti į Weimarą greit pradėjo išsėkti.

Gyvuojamame vagono buvo labai šalta. Be to, buvau labai išalkęs. Tuoj apėmė baimė, kad galin persalti ir susirgti. Pradėjau lankstyti vagoną ir daužyti į sienas, kad galėčiau bent truputį apšilti. Jei apsirgčiau per kelionę svetimame krašte, ir dar tokiose karo apylostose, būtų tikra pražūtis. O traukinys, kaip tyčia,ėjo palengva ir dažnai sustodamas. Besidaužydamas ir lakstydamas po tūšią gyvulinį vagoną, taip pavargau, kad pradėjau abejoti ar ištesėsiu. Ir taip praleidau visą dieną. Tik vakare pasiekėme Cottbus miestą.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasirūpina poeziją, kai atsiųsute pinigų

WOLFE adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

O. OYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-5 darbo dienomis
ir kas antrą septyniadienį 9-5 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2729

TEL. 232-4553

Service 555-4504, Page 06653

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDOTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
1907 West 103rd Street
Tulsa, Okla. 74106

DR. FRANK PLÉCKAS

OPTOMETRISTAS
SALBA LIETUVISKAI
3618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Užsienio ir vietinio akių ligų
kontaktas 1900001

DR. LEONAS SEIBUTIS

AKIŲ, PUSLAPŲ IR
PRARASTOS CHIRURGIJA
2654 WEST 69th STREET
Tulsa, Okla. 74106
Valandos: 9-5 val. Tel. 737-5149
Jūs telefonas: 776-2386
Jūs telefonas: 449-4548

FLUIDA

DR. C. A. BOBELIS

Proktologas, inkstų ir šlapimo
akų chirurgija
1000 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33711
Tel. (813) 421-4209

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laisvės — Pilių atvežimas
REMA KALIN
namų Master Charge
ir VISA kortelės.
S. HERENAS. Tel. 925-3666

MOVING

Apklausas perkraustymui
ir įvairių atvežimų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 276-1582 arba 276-3776

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Septyniadienis ir septyniadienis
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA - 1499 AM
Prasidėjimas 11:00 val. atidėjimas
Marquette Park.
Vadovė — Aldona Dovienė
Tel.: 778-1543
7159 S. MARLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60622

"Lietuvos Aidai"

KALIA BRAZDIONYS
Programos vadovė
Klauskite apie programą iki penktadienio 8:30 val. vakarais.
Vilko laidos ir WCEV stotis.
Bangos 1400 AM.
St. Petersburg, Fla. 11:30 val. p.p.
ir WTUS stotis. 1110 AM bangos.
3646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60622
Tel.: 778-4374

MOVING

Apklausas perkraustymui
ir įvairių atvežimų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 276-1582 arba 276-3776

TEVYNAINIO DAINA

Kraštas mylimas — gimtinė
Laukia mūsų pagalbos;
Einam — kam gyva krutinė
Plaka labai Lietuvos.

Rankas ir mintis sujungę
Kelsim, žadinsim tuos,
Kas ligsiol tamsybių jūne
Laisvės neįtėję švenčios.

Garbę Lietuvos atsiminsim.
Praeitį jos taps garsi!
Jei audros, pavojų ginsim,
Stosim jos vardan visi.

Tversim ateitį jai šviesią,
Tiesa, laisvė kur žydės.
Jei tikėsime pergalėsia —
Mums viltis jėgų pridės.

Te išvysim vėl didybę
Kitados garsios kilmės.
Kilus per sūnų galybę
Iš milžinkapių gėlmės.

Laisvės saulė teprašvinta
Pergalės garbioj dienoj.
Lauksim jos; viltis lai minta
Mūs širdyje kiekvienoj.

Syrtis Telšiskis

— Meras Harold Washington
patyręs, kad prie Chicago išdo
dirbo C. McClaine, tuoju atlei
do jį iš darbo. Savo laiku C.
McClaine uždirbdavo po \$69.000
į metus iš "nakvynės namų".

give...

so more will live

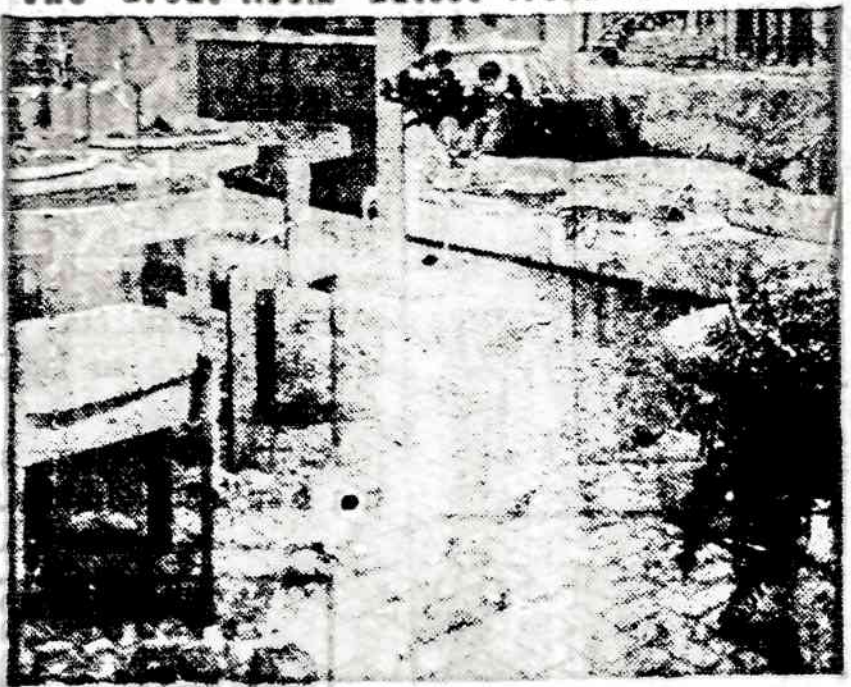
HEART FUND

About the House

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Furnishings
League, is Floor Fashion Specialist, GAP Corporation.

The "Great Room" Latest Trend in Interiors

Walls between rooms in the home began to disappear in the early 1950's when the so-called "open floor plan" in interiors enjoyed great popularity. As acceleration of home building was caused by returning veterans of World War II.

The desire for something different from the two-story homes many servicemen had left when they went off to war turned the new "ranch-style" houses into a trend. Climbing stairs became passé as all-on-level living was embraced by new families coping with the post-war baby boom.

Now as we enter the energy-conscious 1980's, the open floor plan reappears, looking fresh and new. However, this time it bears a different name. It is called "the great room" which incorporates living, dining and

food preparation activities into one huge space.

The spacious "great room" shown here features an eclectic group of contemporary furnishings. The open-plan concept is further enhanced by joining the kitchen visually with the living and dining areas through the use of the same elegant brick-pattern floor covering. It is GAP's handsome "New York" pattern in White.

This CAPSTAR Softwood floor has an easy-care porous surface. The deeply textured pattern has the look of real brick, yet retains its natural shine with little maintenance. The Quarter-Cor foam interlayer provides comfort, warmth and noise reduction. Available in 9' and 12' widths at your nearest home improvement center or building supply dealer.

1984 METŲ ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

34-osios Šiaurės Amerikos lietuvų sporto žaidynės įvyks š.m. rugsėjo 28-29 dienomis Torontе, Ontarijo. Visų šio SALFAS S-gos suvažiavimo nutarimu ir SALFAS S-gos Centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdys SALFAS S-gos Kanados Sporto apygarda, talkininkaujanti Toronto LSK Vyčio ir PPSK Aušros sporto klubams, per specialiai sudarytą organizacinį komitetą.

Žaidynių programoje bus 1984 m. Šiaurės Amerikos lietuvų Krepšinio, Tinklinio, Šachmatų ir Stalo teniso pirmenybės.

Krepšinio pirmenybės numatoma praversti šiose klasėse: Vyru A. Vyru B. Vyru Senjorų, Jaunių A. Jaunių B. Jaunių C ir Moterų.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti šiose klasėse: Vyru, Jaunių A. Moterų, Mergaičių A. Mergaičių B ir Mergaičių C.

Krepšinyje ir tinklinyje prieaučio klasei priklausio gimusių 1965 m. ir jaunesni, prieaučio B — gimę 1967 m. ir jaunesni, prieaučio C — g. 1969 m. ir jaunesni, vyrų senjorų — gimę 1949 m. ir vyresni.

Vyru A klase krepšinyje sudaroma iškilnesnė komanda, atrinktos SALFAS S-gos Krepšinio komiteto. Likusios komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyru A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos.

Krepšinyje, kiekvienoje klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos, reikalui esant, atrinktos pagal apygardinių pirmenybių davinį.

Pagal preliminarines registracijos davinį bus nustatyta galutinės visų varžybų programos ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos data.

Smulkesnės informacijos prašyti visiems SALFAS S-gos klubams. SALFAS S-gai nepriklausą vienetai bei individai dėl informacijos prašomi kreiptis į Rimvydą Sondą.

Dalyvavimas žaidynėse yra atviras visiems Šiaurės Amerikos lietuvų sporto vienetams, komandoms ir individams, atlikusiems metinę 1984 m. registraciją SALFAS S-goje.

SALFAS S-gos Centro v-ba

PADAVIMAI APIE AŠARINĖS KALNĄ DŽUKIJOJE

Prie Perlojos yra vienas būdingas kalnas, vadinamas Ašarinis. Nuo šio kalno į rytus toli matyti, kelios dešimtys kilometrų, o šalia kalno banguoja neaukštas ežerėlis. Šiame ežerėlyje yra žmonių pasakojimų, paslepia daug senovinių ginklų, o ežerelio augne gyvena karaliai, kuri seinti ant pinigų skrynių.

Vienam peizažui, arklius nukugonėje gaudančiam, pasirodžiusi iš ežero išėjusi karalaitė su pinigų skrynja. Karalaitė įėjusi tam žmogui semtis pinigų, jis pasisėmęs pinigų tris kepurės, ir skrynja iš jo akių išnykusi. Kitam paktigieniu pasirodęs dieelis žaltys su grandine iš ežero. Grandis kabo, visi ant kaklo su nutraukiu galu. Žaltys buvęs nepaprastai dieelis. Šiek tiek jis prie kalno kranto pasivažiavęs, vėl ežere pasisėmęs. O vieną kartą grįžtantis moterys iš lauko darbu, saulei leidžiantys, mačiusios ant Ašarinės kalno nepaprastai gražią, geltonai šilkais apsirengusią moterį. Ta moteris turėjusi ant rankų ir kojų aukso grandinę, kuri tęsėsi per visą kalną ir ežerą iki kitos ežero pusės, kur stovėjo dvi drėvės. Pas tas drėves stovėjo žaltys, rasto storumo, ir laikė įsikandęs grandinę. Kai moterys priėjusios arčiau ir norėjusios jį pasveikinti, tai jis sustaugęs ir dingęs. Todėl ir sakoma, kad ežero dugne gyvenanti karalaitė išplaukianti su geležine skrynja pinigų.

Kartą žmogus, saulei tekant, aręs netoli ežero. Tuo laiku karalaitė išplaukusi su skrynja pinigų ir tarusi: "Sėm tūs karčius". Žmogus pasėmęs tris karčius, norėjęs smėti ir ketvirtą karčių. Bet vos tik išsėmęs ranką, dėtė užsidengusi ir nugrimzdusi į ežero dugną su karalaitė.

J. J.

TARP DRAUGŲ

— Aš girdečiau, kad žirafos turi astuonolikos colių liežuvių.

— Ar tave dėl to pavydas ima?

GERAI SUPRATO

— Vyrai: Klausyk, Elzbieta, atsidurėm blogoj padėty. Dirbtuvė užsidarė gal keliems mėnesiams. Reikalinga kuodaugiau viską taupyti.

Žmona: — Kaip tik tu į laiką primini. Rytoj bus didelis išpardavimas moteriškų patalų ir galėsiu sutaupyti dešimt dolerių, pirkdama dabar.

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

4348 Sp. California Avenue

Tel. — 523-3572

LAST YEAR 2250 SCHOOL-AGE CHILDREN BETWEEN THE AGES OF 5 AND 14 WERE KILLED BY MOTOR VEHICLES IN THE U.S. CHARLES M. MAYES, PRESIDENT OF THE CHICAGO MOTOR CLUB, ASKS DRIVERS TO BE ESPECIALLY ALERT FOR CHILDREN NOW THAT SCHOOL IS IN SESSION.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stankaitis

FD. LE.

(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 528-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telet. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, IL 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

VYTAUTAS BELIAJUS IR VILTIS

Vytautas Beliajus

Šių metų vasario 26 plačiai patalioje žinomam tautinių šokių mokytojų Vytautui Beliajui suėis septyniadesimt šeši metai, o jo leidžiamam "Vilties" žurnalui — spalio mėnesyje bus keturiasdešimt metų.

Beliajus arvažiavo Ameriką iš Prienų apylinkės lydėdamas savo senelę. Jam tada buvo penkiolika metų. 1932 metais jis Čikagoje suorganizavo Lietuvių jaunimo ratelį (Lithuanian Youth Society), o jau sekančiais metais jo tautinių šokių grupė

pasirodė Naujiųjų ruoštoje lietuvių šventėje. Nuo 1930 metų jis buvo Naujiųjų bendradarbis. O 1933—1940 jis leido žurnalą anglų kalba čia gimusiame jauniui.

Vytautas Beliajus Antrojo pasaulinio karo metu Aliaskoje pradėjo leisti lapelį užjūriuose esantiems kareiviams, kurie aukščiau buvo jo bendradarbiai ar tautinių šokių grupių šokėjai. Iš šio leidinuko išsivystė rimtas ir pastovus "Vilties" žurnalas. "Viltis" turi virš 2000 prenumeratorių ir spausdina rimtus folkloristikos straipsnius apie įvairių tautų šokius ir papročius. Beliajus būdamas lietuvis, kiekvienam numeryje randa progos katars parašyti ir apie Lietuvą. Deja, "Vilties" prenumeratorių tarpe lietuvių yra mažuma.

Savo gyvenimo bėgyje V. Beliajus kelis kartus buvo arti mirties, bet iš ligų, gydytojų ir ligoninių pagalba, jis vis išsikrapštydavo. Jo gydymu daugiausia

rūpinosi draugai ne lietuviai, bet žydai.

Dabar Vytautas Beliajus gyvena Denveryje (P. O. Box 1226, Denver, CO 80201) ir nežūrint metų našos, jis ne mažiau dirba nei ankščiau savo laisvę jis rašo:

— Vacario mėnesio "Viltį" atspausdinsiu ir išsiuntinsiu šio mėnesio gale. Joje tūps daug lietuviškos medžiagos. Kad tik kitataučiai nepradėtų pykti ant manęs, kad tiek daug propagandos apie lietuvių spausdiną.

— Einu labai užjūmęs: vasario 12, kovo 12, gegužės 5 ir 6, gegužės pabaigoje, liepos 23-27 turiu pasirolymas. Rugpjūčio mėnesyje važiuoju šokių mokyti į Kentucky valstiją. Liepos mėnesyje turiu pasirodyti Clevelande Lietuvių tautinių šokių šventėje. Spalio mėnesyje rengiu didžiulę "Vilties" keturiasdešimties metų sukaktuvinę šventę Denveryje.

— Sveikata dar laikosi. Dabar jaučiuos 80% geriau, nei pernai...

Prie šių darbų V. Beliajus dar ruošia savo atsiminimų knygą, kuri yra beveik pabaigta — liko techniškas knygos sutvarkymo darbas.

Koresp.

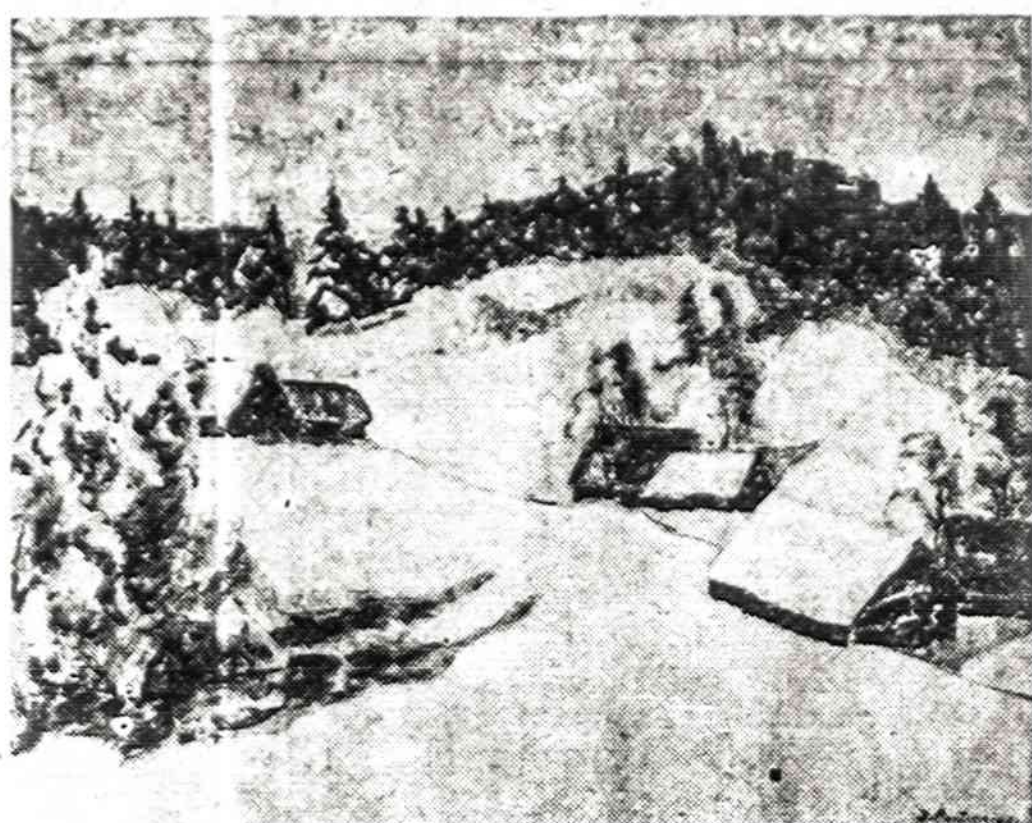
Vasario 16 Ciceroj

Lietuvos Nepriklausomybės yskelbimo proga vasario 11 d. 12 val. jūrų šauliai prie Cicero miesto rotušės iškels Lietuvos tautinę vėliavą, kuri išbus iki vasario 18 d.

Vasario 12 d. 12 val. minėjimas Sv. Antano parapijos salėje. Minėjimą ruošia ALTO Cicero skyrius. Kalbės krikščionių demokratų pirm. Vladas Solitinas, o meninėje programoje pasirodys solistai — Margarita ir Vaclovas Momkai. Jie giesdės ir bažnyčioje per 10 val. 30 min. pamaldas.

S. Paulauskas

— Kanadiečiai Lillian ir Stuart Kelly laimėjo 11 milijonų dolerių Toronto loterijoje ir gavo pinigų, nemokėdami jokių valstybinių mokesčių.

Iš Cicero BALFo veiklos

Sausio 22 d. įvyko visuotinis mėtinis Cicero BALFo skyriaus narių susirinkimas, kurį pravedė pirmininkas dr. Pr. Budininkas. Pirmausia buvo prisiminti ir pagerėti mirę baltininkai.

Į garbės prezidentą buvo paskieiti CV kasininkas Kostas Čepaitis ir apskrities pirm. Stasys Vanagūnas. Čepaitis pasveikino susirinkusius CV pirm. Marijos Rudienės vardu ir pastebėjo, kad per 1983 m. buvo pasiekti virš 100 siuntinių ir išleista 16,00 dol. daugiau, negu gauta pajamų. Vanagūnas pasieista 16,000 dol. daugiau, negu stebėjo, kad Cicero skyrius duoda dešimtadalį visų pajamų.

Labai kruopščiai paruoštą 1983 m. skyriaus veiklos apžvalgą padarė pirm. dr. Pr. Budininkas. Iždininkė dr. Bronė Motušienė pranešė apie kases stovį ir kad surinktos aukos (4,851 dol.) pilnai perduotos apskrities. Kontrolės komisijos pirm. A. Didžiulis pasidžiaugė, kad jokių netikslumų nerasta ir valdyba savo pareigas atliko tvarkingai ir pavyzdžingai.

Kilus klausimui apie Guadjos lietuvių, Čepaitis paaiškino, kad iki šiol jie nebuvo šelpiami, nes nebuvo gautas nei vienas prašymas.

Į balsų skaičiavimo komisiją buvo paskirti Mikulis, Novickis ir Pranskevičius, bet ji darbo neturėjo, nes viskas buvo priimta vienbalsiai.

Į valdybą, dėl nesveikatos atsisakius Memėnienė, buvo darinktos Baginskienė ir Pareigienė. Į revizijos komisiją išrinkti Didžiulis, Balutis ir Dekeris.

Pirm. dr. Budininkas pranešė, kad kas norėtų dalyvauti š. m. balandžio mėn. apskrities susirinkime, turi pranešti bet kuriam valdybos nariui, o kitų metų skyriaus narių susirinkimas įvyks sausio mėn. 20 d.

S. Paulauskas

SVARBUS LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Lietuvos žemėlapis, su herbais, JAV ir Kanadoje 12 amer. dol., kitur 13 amer. dol.

1535 m. Lietuvos žemėlapis, su lietuvių kalba aiškinimais, 6 amer. dol., užsieny 7 amer. dol.

1749 m. Lietuvos žemėlapis. Aiškinimai lotynų ir lietuvių k. JAV ir Kanadoje 7 amer. dol., kitur 8 amer. dol. su persiuntimu.

Platina Lietuvos šaulių Tremtyje iždin. S. Bernatavičius. 1513 So. 48th Court, Cicero, Illinois 60650, U.S.A.

Išgyskite sau, dovanokite mokslo įstaigoms.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Geriausia sportininkė

1983 m. geriausia sportininkė Lietuvoje išrinkta lengvaatletė, pasaulio rekordininkė Ana Ambrazienė. Praėjusiais metais ji pagerino 400 m barjeriniame bėgime pasaulio rekordą (54.02 sek.).

Meninės gimnastikos čempionė

Pasaulio taurės laimėtoja ir absoliuti VIII Sovietų Sąjungos sportiklados meninės gimnastikos čempionė 1983 m. buvo vilnetė D. Kutkaitė.

Iš vienkienų į gyvenvietes

Daugiau kaip 4,500 kolūkiečių šeimų 1983 metais persikėlė iš vienkienų į gyvenvietes. (Eur. Lietuvis)

— Jimmy Tontlevič, 4½ m. berniukas, sausio 15 d. praleidęs pusę valandų leduotame vandenyje, pamatė pradeda atsigauti Čikagos ligoninėje.

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills, Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions. © Ex-Lax, Inc., 1982

DR. ANTANO J. GUSENO RASTAI

Naajienose galima gauti nepaprastai įdomius gydymo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Guseno — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., bečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunus dienas ir susirūpinimą — \$8.00

Dr. A. J. Guseno — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais — \$4.00
Minkštais viršeliais, tik — \$3.00

Dr. A. J. Guseno — AUKETA KULTURA — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik — \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant \$1 persiuntimo maldoma.

NAUJENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

REAL ESTATE

Home, Zone — Parduoti REAL ESTATE FOR SALE Home, Zone — Parduoti REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAI DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7742

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VADYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

5529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE.

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis. Labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis, gražiai įrengtas bungalov. Nebrangus.

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX 2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

REPAIRS — IN GENERAL (visi rūšys Taisyti)

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS BEI KROSNIS. Herman Dečys Tel. 585-6624

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta.

"LIUCIJA"

Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko PRANO ŠULO paruošta ir teisėjo ALPHONSE WELLS peržiūrėta "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujiųjų administracijoje.

WINTER OVERCOAT.

Don't Go Out Without It. © 1983 A.M. Robins Consumer Products Division, Richmond, Virginia 22306

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turio Chicago miesto telefonų, dirbu ir užmiesčiuose, greitai, patenkinamai ir sėkmingai. KLAUDIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$126 pusmečiui automobilio liability draudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4651 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Tel. 523-8775 arba 523-9191

Dengiam ir falsome visų rūšių stogus. Už darbų garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS Lėkrodiškai ir brangenybės Pardavimas ir Taisyimas 2646 West 69th Street Tel. Rēpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. SIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4239 S. Maplewood, Tel. 254-7458 Taip pat daromi vertimai, giminių iškviatimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance Good service/Good price F. Zapolski, Agent 3208½ W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642 - 424-8654

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadi.: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS Darbo valandos: Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet. Šeštadienis pagal susitarimą. 6606 S. Kedzie Ave. Chicago, Ill. 60629 Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO BŪNUS